

No.

CYNGOR BRO MORGANNWG

Cofnodion cyfarfod Hybrid bell a gynhaliwyd ar 29 Ebrill, 2024.

Mae'r Agenda ar gael [yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar gael [yma](#).

Yn Bresennol: Y Cynghorydd Julie Aviet (Maer); Cynghorwyr Anne Asbrey, Gareth Ball, Rhiannon Birch, Bronwen Brooks, Gillian Bruce, Ian Buckley, Lis Burnett, Samantha Campbell, George Carroll, Christine Cave, Charles Champion, Janice Charles, Millie Collins, Marianne Cowpe, Pamela Drake, Vincent Driscoll, Anthony Ernest, Christopher Franks, Mark Hooper, Wendy Gilligan, Russell Godfrey, Emma Goodjohn, Ewan Goodjohn, Stephen Haines, Howard Hamilton, Sally Hanks, William Hennessy, Nic Hodges, Catherine Iannucci, Gwyn John, Dr. Ian Johnson, Susan Lloyd-Selby, Belinda Loveluck-Edwards, Julie Lynch-Wilson, Kevin Mahoney, Naomi Marshallsea, Michael Morgan, Jayne Norman, Helen Payne, Elliot Penn, Sandra Perkes, Ian Perry, Joanna Protheroe, Ruba Sivagnanam, Carys Stallard, Neil Thomas, Rhys Thomas, Steffan Wiliam, Margaret Wilkinson, Edward Williams, Mark Wilson a Nicholas Wood.

1062 CYHOEDDIAD -

Cyn cychwyn busnes y Pwyllgor, darllenodd y Maer y datganiad a ganlyn: "A gaf i atgoffa pawb sy'n bresennol y bydd y cyfarfod yn cael ei ffrydio'n fyw yn ogystal â'i recordio trwy'r rhyngwrwyd ac mae'r recordiad hwn wedi'i archifo i'w weld yn y dyfodol."

1063 YMDDIHEURIAD AM ABSENOLDEB –

Derbyniwyd hwn gan y Cynghorydd Robert Fisher.

1064 DATGANIADAU BUDDIANT –

Datganodd y Cynghorydd Helen Payne fuddiant personol ond nid buddiant sy'n rhagfarnu yn Eitem 10(a) ar yr Agenda – Cyllideb Ddrafft 2024/25 a Chynllun Ariannol Tymor Canolig 2024/25 i 2028/29 (8) yn yr ystyr ei bod yn cael ei chyflogi gan Llamau

1065 COFNODION –

PENDERFYNWYD – CYMERADWYO cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 6 Mawrth, 2024 fel cofnod cywir yn amodol ar nodi y dylai'r ffigwr ar frig tudalen 23 ddarllen fel £500 ac nid 500.

1066 CYHOEDDIADAU –

Dyweddod y Maer ei bod wedi ymgymryd â llawer o ymrwymïadau unwaith eto ers cyfarfod diwethaf y Cyngor a oedd wedi cynnwys dadorchuddio Murlun Clwb Rygbi y Barri, cyfarfod â Grŵp Gwasanaeth Ieuencid Hive Guys. a Hurt So Good a dysgu am eu gwaith. Roedd y Maer hefyd wedi ymweld â Grŵp Nam ar y Golwg yn y Fro am y trydydd tro yn ystod y flwyddyn ac wedi mwynhau Noson Gerddoriaeth Fyw gyda Maer y Barri i godi arian ar gyfer ei elusennau dewisol. Yn ogystal â hynny, roedd y Maer wedi cael cyfle i gymryd rhan yn wythnos Gwyddoniaeth Dow Corning gyda phlant ysgol Ysgol Gynradd Oakfield yn ogystal â chael y pleser mawr o fynychu datganiad newydd Uchel Siryf De Morgannwg yn Llandaf Caerdydd. Yn fwyaf diweddar, roedd y Maer wedi cael gwahoddiad i Barti Pasg Cyfeillion a Chymdogion, mynychodd Gynhadledd Cymdeithas dai Tai a'r gwobrau Dathlu Gofal Cymdeithasol yr oedd yn anrhydedd iddi fod yn rhan ohonynt, yn ogystal â mynychu ei Gwasanaeth Dinesig Diolch ei hun ym mis Ebrill 2024 yr oedd llawer wedi'i fwynhau.

1067 CWESTIYNAU GAN Y CYHOEDD -

Cyflwynwyd y cwestiynau canlynol ac atebwyd nhw fel y dangosir, yn unol â'r protocol y cytunwyd arno gan y Cyngor ar 5 Mai 2010.

(i) **Cwestiwn gan Mr. J. Giles**

Er fy mod yn derbyn yr angen i ddarparu tai cymdeithasol addas, mae angen cynnal a diogelu cyfleusterau hamdden mewn cymunedau sefydledig yn yr un modd. Mae Canolfan Chwaraeon Colcot wedi cael ei hesgeuluso gan y Cyngor hwn ers degawdau, ac mae'r hyn a oedd unwaith yn ganolbwynt canolog i blant Colcot a'r ardaloedd cyfagos, wedi dirwyo'n araf i'w gyflwr presennol. Er gwaethaf y diffyg gofal, mae'r adeilad ei hun yn dal i fod yn gadarn, mae'r isadeiledd parcio, draenio, carthion a chyflenwad pŵer i gyd yn weithredol. Mae'r prif gae pob tywydd yn ei le er bod angen ei foderneiddio ac mae'r caeau 5G yn dal i fod yn gymharol newydd. Y tu mewn i'r brif ganolfan chwaraeon mae 14 o ystafelloedd newid o'm cof, cyfleusterau cawod a thoiledau gwrywaidd a benywaidd, clwb bocsi a champfa bresennol yn ogystal â neuadd badminton a allai ei haddasu'n ganolfan gymunedol dau lawr gyda chyflwyniad llawr mesanîn. Yn ogystal, mae gan y cyfleuster seilwaith ffyrdd sefydledig gyda mynediad hawdd oddi ar Heol Colcot, byddai buddsoddiad yn y safle presennol hwn nid yn unig yn rhatach o lawer, ond byddai hefyd yn creu llawer llai o darfu ac nid yn achosi'r problemau i Ystâd Buttrills y byddai dros 200 o geir yn ychwanegol yn gyrru i mewn ac allan o'r hyn sydd i bob pwrpas yn ffyrdd ystâd fach. Hefyd, byddai'r prosiect hwn yn well i'r bobl y mae'r Cyngor hwn yn eu gwasanaethu a byddai'n derbyn fawr ddim gwrthwynebiad os o gwbl. Fy nghwestiwn yw: Ni ddosbarthwyd gwybodaeth gyhoeddedig i gymunedau'r Barri ynglŷn â hyn, nid hyd yn oed gollwng taflenni neu erthygl wedi'i chyhoeddi yn y papur lleol. Pam mae'r Cyngor hwn wedi penderfynu ymgysylltu â chynllun o'r fath heb ymgynghori neu ganfasio barn y bobl y maent yn eu cynrychioli gyntaf?

Ymateb gan yr Aelod Cabinet dros Hamdden, Chwaraeon a Lles

Rwy'n anghytuno â'ch honiad na fu unrhyw ymgysylltiad ar y cynigion sy'n ymwneud â Chanolfan Chwaraeon Colcot a'r cynigion sy'n ymwneud â maes hamdden Buttrills. Yn ddiweddar, cynhaliodd y Cyngor ddiwyddiad galw heibio hynod boblogaidd yn Colcot i rannu'r cynigion ar gyfer y ddau safle. Yn ogystal, gallaf gadarnhau hefyd bod trafodaethau wedi'u cynnal gyda'r sefydliadau hynny yr effeithiwyd arnynt yn uniongyrchol gan y cynigion.

Felly, nid yw awgrymu na fu unrhyw ymgysylltiad nac ymgynghori yn wir. Gallaf ddweud hefyd mai cynigion yw'r hyn sydd wedi eu cyhoeddi - nid oes unrhyw benderfyniadau wedi'u gwneud ac os caiff y cynllun ei ddatblygu ymhellach, bydd y cyhoedd yn parhau i gael y wybodaeth lawn. Gallaf ddweud bod yr ymgynghoriad presennol yn dod i ben ar 31 Mai 2024. Rwy'n gobeithio bod hynny'n ateb y cwestiwn ac yn chwalu'r myth na fu unrhyw ymgysylltiad pan mae'n amlwg bod yna wedi bod.

(ii) **Cwestiwn Mrs. S. Evans** – a oedd yn bresennol yn y cyfarfod a chodi ei chwestiwn.

Mae gan yr Awdurdod Lleol a BGC gynlluniau cyffrous ar gyfer dyfodol pobl yn y Fro sy'n cynnwys ymgysylltu â'r gymuned, cynaliadwyedd amgylcheddol, datblygu prosiectau addysg a threftadaeth. Rwy'n cynrychioli grŵp ymgyrchu cymunedol lleol sydd â gweledigaeth feiddgar ar gyfer adeilad yn y Barri ac yn credu y bydd Aelodau'r Cyngor yn awyddus i ddysgu mwy ac ystyried sut i ddod â hyn yn fyw. Mae ein cwestiwn yn ymwneud ag Adeilad Achubwyr Bywyd y Cnap – Pa gynlluniau sydd gan y Cyngor ar gyfer Adeilad Achubwyr Bywyd y Cnap ym Mae'r Tŵr Gwyllo yng ngorllewin y Barri, o gofio ei fod wedi bod yn dirywio ers rhai blynyddoedd? Gan nad yw'n debygol o fod yn ddatblygiad blaenoriaeth, a fyddai Aelodau'r Cyngor yn barod i weithio gyda'n grŵp prosiect ymgyrchu cymunedol i symud y prosiect ymlaen mewn partneriaeth neu ystyried trosglwyddo asedau cymunedol? Mae ein grŵp ymgyrchu cymunedol wedi treulio'r 18 mis diwethaf yn rhannu ein gweledigaeth ar gyfer yr adeilad gydag uwch swyddogion gweithredol yn y Cyngor, gan gynnwys Lis Burnett ac er ein bod yn cydnabod bod gan y Cyngor lawer o flaenoriaethau, rydym yn grŵp cymunedol gweithgar ac angerddol sy'n awyddus i weld yr adeilad yn cael ei ddiogelu a'i ddatblygu ar gyfer Canolfan Archwilio Arfordirol ac Amgylcheddol a fyddai'n hygyrch i bob cenhedlaeth ond yn cefnogi dysgu disgyblion drwy'r wythnos ac amrywiaeth o weithgareddau weddill y flwyddyn. Mae gennym gynlluniau cryf sy'n cyd-fynd yn llwyr â Chynllun Cyflawni'r Fro a Chynllun Lles BGC ac rydym yn credu y bydd Cynghorwyr yn falch i fod yn gysylltiedig â'r cynlluniau blaengar hyn.

Ateb gan y Dirprwy Arweinydd a'r Aelod Cabinet dros Leoedd Cynaliadwy

Diolch am eich cwestiwn Mrs. Evans.

Rydym yn cydnabod yn fawr hanes a lleoliad unigryw'r adeilad hwn, ond ar hyn o bryd nid oes gennym unrhyw gynlluniau i'w ddefnyddio eto, gan ei fod yn anffodus wedi'i ddatgan yn anniogel gan ein Peirianwyr Strwythurol, oherwydd bod dŵr yn effeithio ar yr is-strwythur concrit, sawl blwyddyn yn ôl. Gyda'n holl ymrwymadau

No.

cyllido cyfalaf niferus eraill ar gyfer meysydd hanfodol fel tai, ysgolion a phrifyrdd, nid oes gennym yr arian i atgyweirio'r adeilad ar hyn o bryd.

Er mwyn cydnabod hyn, mae ein swyddogion wedi cael trafodaethau gyda nifer o grwpiau chwaraeon dŵr lleol a gofrestrodd ddi-ddordeb mewn defnyddio'r adeilad, fodd bynnag, mae'r trafodaethau hyn, er eu bod yn parhau, heb nodi unrhyw ymrwymadau pendant a fyddai'n ariannu'r atgyweiriadau angenrheidiol sydd eu hangen.

Rwy'n croesawu eich diddordeb ac yn hapus i ystyried unrhyw opsiynau a allai helpu i ddod â'r adeilad pwysig hwn yn ôl i ddefnydd addas. Yn hyn o beth, byddwn yn awgrymu eich bod yn ymweld â gwefan y Cyngor ac yn cyflwyno cais mynegi diddordeb drwy ein tudalen 'Trosglwyddo Asedau Cymunedol'. Gellir mynd i'r dudalen hon trwy deipio naill ai 'Trosglwyddo Asedau Cymunedol' neu CAT yn y bar chwilio ar y dudalen we.

Edrychwn ymlaen at dderbyn eich cais.

(iii) **Cwestiwn gan Mrs C. Cook**

Wrth geisio helpu drwy gwblhau arolwg, dwi wedi dod ar draws y cwestiynau canlynol - Beth yw dy ryw? Ydych chi'n ystyried bod eich rhywedd yr un fath â'ch rhyw adeg cofrestru eich genedigaeth? Os na, sut fydddech chi'n disgrifio'ch rhywedd? Beth yw eich grŵp ethnig? Beth yw eich crefydd? Pa un neu rai o'r opsiynau hyn sy'n disgrifio orau'r ffordd rydych yn meddwl amdanoch chi'ch hun? (Mae hyn yn cyfeirio at rywioldeb.) A oes unrhyw gyflyrau iechyd corfforol neu feddyliol gennych neu afiechydon y disgwylir iddynt bara mwy na 12 mis? Os oes, ydych chi wedi'ch...? A allai'r Arweinydd egluro sut mae'r cwestiynau hynod bersonol hyn yn berthnasol mewn Strategaeth Goed Ddrafft?

Ateb gan yr Arweinydd Gweithredol a'r Aelod Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau

Mae'r cwestiynau sy'n cyd-fynd ag unrhyw arolwg p'un a yw un mater unigol fel y Strategaeth Goed Ddrafft neu'r arolwg 'Bywyd yn y Fro' llawer mwy cynhwysfawr diweddar yn cael eu hanonymeiddio, ac nid oes modd adnabod neb. Yna cânt eu defnyddio i wirio a yw ymatebion yr arolwg yn adlewyrchu cyfansoddiad demograffig Bro Morgannwg a'i chymunedau. Er enghraifft, maent yn ein helpu i ddeall a yw'r mwyafrif o ymatebion o ardal ddaearyddol benodol neu grŵp oedran penodol. Yn bwysicach efallai, yn yr arolygon mwy mae'n ein helpu i ddeall gwahaniaethau barn a phrofiad byw yr holl ymatebwyr. Dim ond ddoe, fe wnes i archwilio ein data ar ddewisiadau trafndiaeth mewn gwahanol rannau o'r Fro wrth baratoi ar gyfer cyfarfod gyda Trafnidiaeth Cymru. Mae'n gwneud ein dadleuon yn llawer mwy effeithiol. Bydd parhau i gasglu a dadansoddi data o'r fath yn helpu i lywio ein blaenoriaethau pan fyddwn yn gosod ein cyllideb ac yn ein helpu i ddarparu'r gwasanaethau sydd eu hangen ar bobl.

Diolch am gymryd yr amser i gwblhau'r arolwg Strategaeth Coed ac am ganiatáu i mi egluro pam rydym yn casglu'r data. Os hoffech wybod mwy, mae croeso i chi gysylltu â mi.

1068 ADOLYGIAD CYMUNEDOL BRO MORGANNWG (AG/BA) –

Roedd y Cabinet, ar 17 Tachwedd, 2022, wedi ystyried adroddiad yn ymwneud ag Adolygiad Cymunedol y Cyngor a'r broses i'w fabwysiadu fel y cyfeirir ato yn rhif cofnod C133. Roedd y Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol (y Comisiwn) wedi cyhoeddi eu Cynigion Drafft ar 5 Medi, 2023 a dilynodd cyfnod ymgynghori o 5 Medi, 2023 tan 30 Hydref, 2023.

Ar yr adeg hon, hysbysodd y Comisiwn yr holl ymgynghoreion gorfodol, gan gynnwys Cynghorau Tref a Chymuned, am gyhoeddi eu Cynigion Drafft. Yn ogystal, cyhoeddwyd gohebiaeth i holl Glerciaid Cynghorau Tref a Chymuned ddechrau mis Medi i gynghori y byddai'r Comisiwn yn cyhoeddi eu cynigion drafft ar 5 Medi 2023.

Anogodd y Comisiwn Grŵp Gweithgor Trawsbleidiol Bro Morgannwg (GGTBM) i gyflwyno sylwadau pellach ar y Cynigion Drafft fel rhan o'r ymgynghoriad tan 30 Hydref, 2023 ac adroddwyd y mater i'r Pwyllgor Cyswllt Cymunedol a'r Cabinet ar 5 Hydref, 2023, gellir gweld copi o'r adroddiadau y cyfeirir atynt yn y ddolen ganlynol: [https://www.valeofglamorgan.gov.uk/Documents/ Committee%20Reports/Community%20Liaison/2023/23-10-05/Vale-of-Glamorgan-Community-Review.pdf](https://www.valeofglamorgan.gov.uk/Documents/Committee%20Reports/Community%20Liaison/2023/23-10-05/Vale-of-Glamorgan-Community-Review.pdf).

Roedd y Cabinet wedi ystyried wedyn, ar 30 Mawrth, 2023, gyfeiriad gan Bwyllgor Cyswllt Cymunedol ar 23 Mawrth, 2023 fel y mae rhif cofnod C265 yn cyfeirio.

Roedd yr adroddiad hwnnw'n nodi'r holl gynigion a gyflwynwyd gan y Comisiwn Ffiniau ac roedd paragraff 2.26 yn crynhoi ymateb y Cyngor bryd hynny. O ganlyniad, nid oedd wedi cael ei ailadrodd yn yr adroddiad gerbron y Cyngor a fyddai'n canolbwyntio ar y cynigion terfynol a gyhoeddwyd bellach.

Diben yr adroddiad felly oedd hysbysu'r Cyngor Llawn o gyhoeddi'r adroddiad terfynol gan y Comisiwn a ryddhawyd ddydd Mawrth, 16 Ebrill, 2024 ac i amlinellu'r camau nesaf yn y broses. Cyflwynodd yr Arweinydd yr argymhellion a eiliwyd gan y Cynghorydd Brooks.

Dywedodd y Cynghorydd Carroll y byddai'r cynigion yn "chwalu" llawer o gymunedau ac yn benodol cyfeiriodd at y diffygion yn yr adroddiad a ddywedodd fod Cyngor Cymuned Llan-faes a Llandŵ wedi tynnu sylw atynt o'r blaen. Roedd Troes, meddai, hefyd yn ymddangos fel pe bai wedi cael ei anghofio ac roedd y cynigion i gwtogi nifer y Cynghorwyr Tref a Chymuned a roddodd o'u hamser rhydd i wasanaethu eu cymunedau yn golygu na allai bleidleisio dros y cynigion. Ategodd y Cynghorydd Cave farn y Cynghorydd Carroll gan ddweud yn ei barn hi fod Cynghorwyr Tref a Chymuned ymroddedig yn cael eu taflu ar y "domen sgrap". Wrth gyfeirio at y cynnydd arfaethedig yn nifer yr Aelodau ar gyfer y Senedd, dywedodd ei bod yn amlwg eu bod eisiau mwy o ddemocratiaeth ar y brig a llai ar y gwaelod. Roedd ei phryder hefyd o ran nifer y clerod a allai golli eu swyddi o ganlyniad i'r cynigion.

Wrth gyfeirio at y cynigion ar gyfer Cosmeston, dywedodd y Cynghorydd Mahoney y byddai'r trigolion yn siŵr o dalu praeseptau uwch ond bod ganddynt lai o gynrychiolaeth a ddywedodd ei fod yn warth ar ddemocratiaeth.

No.

Dyweddod y Cynghorydd Godfrey na allai gefnogi'r cynigion i weld cynigion lle collwyd rhai agweddau o Wenfô i ward Sain Nicolas a Tresimwn a thynnu sylw hefyd at ychydig o ffyrdd yn yr ardal lle byddai rhai tai yn yr un stryd yn dod o dan un Cyngor Cymuned a rhai tai o dan un arall. Cyfeiriodd y Cynghorydd Haines hefyd at y cynnydd arfaethedig yn Aelodau'r Senedd pan oedd, meddai, yn anodd llenwi swyddi'r Cyngor Cymuned.

Tynnodd y Cynghorydd Wilson, wrth sôn am hyfywedd parhaus rhai o'r Cynghorau Cymuned, sylw at nifer y Cynghorau Cymuned a gyfetholwyd aelodau ar y Cynghorau yn hytrach na chael eu hethol.

Dyweddod y Cynghorydd Dr. Johnson, wrth gyfeirio at y sgyrsiau diddorol y noson honno, ei bod yn bwysig ystyried y cefndir a chyfeiriodd at y cyfarfodydd yr oedd y Cynghorydd Carroll wedi cael gwahoddiad iddynt ac wedi mynychu i ystyried y mater dros y 18 mis blaenorol gan nodi mai dim ond nawr yr oedd yn codi materion o'r fath. Cwestiynodd pam nad oedd y Ceidwadwyr wedi cymryd rhan yn y trafodaethau blaenorol gyda'r gweithgor pryd y gallen nhw fod wedi. Roedd ymgynghoriad wedi ei gynnal ac er iddo ddweud nad oedd yn cytuno gyda phob rhan o'r adroddiad roedd yn cytuno gyda rhai o'r egwyddorion. Tynnodd sylw hefyd at nifer y Cynghorau Tref a Chymuned a oedd wedi cyfethol aelodau ar eu Cyngor heb fynd drwy'r broses etholiadau democrataidd a gofynnodd y cwestiwn "Sut ydym yn disgwyl i Ddemocratiaeth Leol weithio heb Etholiadau?".

Dyweddod y Cynghorydd Ernest, wrth gyfeirio at y cysylltiad rhwng wardiau Plymouth a Cosmeston gydag un Cynghorydd dywedodd y byddai'n rhoi cyfran yr etholwyr allan o gydbwysedd gyda pharc gwledig Cosmeston hefyd yn cael ei chymryd oddi ar Benarth nad oedd yn gallu ei gefnogi.

Dyweddod y Cynghorydd Perry, wrth gyfeirio at sylwadau'r Cynghorydd Godfreys, fod trigolion lleol yr oedd wedi siarad â nhw yn hapus gyda'r cynigion, ond roedd yn ymwybodol bod symud rhai eiddo i Llanbedr-y-fro a St. Georges er enghraifft pan oeddent yn amlwg ar ffin ward Sain Nichloas a Tresimwn yn gamgymeriad.

Mewn ymateb i'r pryderon ynghylch penodi aelodau cyfetholedig, dywedodd y Cynghorydd Morgan yn ei gymunedau fod rhai Cynghorwyr rhagorol wedi cael eu cyfethol ond ei fod yn ymwybodol y gallent gollu rhai clerod rhagorol.

Roedd y Cynghorydd Hodges yn poeni am y diffyg ymgeiswyr oedd yn sefyll mewn etholiad oedd yn rhan o'r broses ddemocrataidd ac nid oedd cael aelodau ar Gyngor Tref a Chymuned nad oedd erioed wedi mynd drwy etholiad yn deg a dywedodd os nad oedd digon o bobl mewn ward oedd Cyngor Cymuned felly yn gynaliadwy mewn achosion o'r fath.

Mewn ymateb, dywedodd yr Arweinydd fod gweithgor trawsbleidiol wedi'i sefydlu i ystyried y cynigion ac roedd hi'n ymwybodol bod rhai o'r rhai a oedd yn siarad yn y cyfarfod heno wedi cael gwahoddiad i gymryd rhan, lle nad oedd y Pwyllgor Gwaith wedi chwarae unrhyw ran ynddo. Ategodd yr Arweinydd yr ymgynghorir ar yr adolygiad ac y gallai unrhyw un a oedd yn dymuno ymateb yn uniongyrchol i Weinidog Llywodraeth Cymru. Roedd yr Arweinydd hefyd yn ymwybodol y byddai

No.

cyfarfod arbennig o'r Pwyllgor Cyswllt Cymunedol yn cael ei drefnu cyn y dyddiad cau terfynol ar gyfer cyflwyniadau i'r Gweinidog.

Yn dilyn pleidlais, roedd wedi hynny

PENDERFYNWYD –

- (1) Nodi cynnwys yr adroddiad a chefnogi argymhellion y Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol i Gymru.
- (2) Dosbarthu copi o'r adroddiad i holl Glercod yr holl Gynghorau Tref a Chymuned er gwybodaeth ac i alluogi Cynghorau Tref a Chymuned i gyflwyno unrhyw sylwadau ychwanegol mewn ymateb i'r adolygiad.
- (3) BOD yr holl Gynghorwyr yn ystyried yr adroddiad ac, os ydynt yn ystyried ei fod yn briodol, yn anfon unrhyw sylwadau yn uniongyrchol at Weinidog Llywodraeth Cymru mewn ymateb i'r adolygiad.

Rhesymau dros benderfyniadau

- (1) Ystyried cynnwys yr adroddiad a thrafodaethau yn y cyfarfod.
- (2) Hysbysu'r holl Gynghorau Tref a Chymuned o'r adroddiad terfynol ac er mwyn i bob Cyngor Tref a Chymuned ystyried a ydynt yn dymuno ymateb i'r un peth ai peidio.
- (3) Rhoi cyfle i bob Cynghorydd ymateb i'r adolygiad.

1069 DEFNYDDIO PWERAU ARGYFWNG Y PRIF WEITHREDWR (PW) -

PENDERFYNWYD – Nodi'r defnydd o Bwerau Argyfwng y Prif Weithredwr fel y'u cynhwysyd yn yr adroddiad.

Rheswm dros y penderfyniad

Gyda golwg ar Gyfansoddiad y Cyngor.

1070 CYNNIG I ROI STATWS RHYDDFREINWYR A RHYDDFREINWYR I SEFYDLIAD CENEDLAETHOL BRENHINOL Y BADAU ACHUB (CYF) –

Cyflwynwyd y cyfeiriad o'r Cabinet ar 11 Ebrill 2024 fel y'i ceir o fewn yr agenda.

Dechreuodd yr Arweinydd wrth argymhell yr anrhydedd i'r Cyngor (a gafodd ei eilio gan y Cynghorydd Brooks) drwy ddweud bod Sefydliad Cenedlaethol Brenhinol y Badau Achub (RNLI) bob amser wedi ceisio cefnogi cymunedau ledled y Fro, gan gynghori bod bad achub Penarth wedi agor ym 1961, Dociau'r Barri ym 1901 a Choleg yr Iwerydd ym 1963 tan 2013. Dywedodd yr Arweinydd fod yr

No.

argymhelliad yn gofyn am fwyafrif o ddwy ran o dair o'r Cyngor i'w gymeradwyo, ond ei bod yn gobeithio y byddai'r bleidlais yn unfrydol.

Dywedodd y Cynghorydd Hodges fod Gorsaf Bad Achub y Barri yn dal i fynd yn gryf, ac roedd hefyd wedi cael gwahoddiad i ddarparu sgwrs hanesyddol i aelodau'r Barri.

Manteisiodd y Cynghorydd Protheroe ar y cyfle i ddiolch i'r RNLI, gan ddweud bod y traethau yn ei ward yn cael cymorth yr RNLI a heb eu gwasanaethau dywedodd ei bod yn sicr y byddai llawer mwy o farwolaethau wedi bod.

Dywedodd y Cynghorydd Carroll y byddai'r Grŵp Ceidwadol yn cefnogi'r cynnig gan ystyried y gwasanaethau hanfodol anhygoel y mae'r RNLI yn eu darparu.

Dywedodd y Cynghorydd Dr. Johnson, wrth adleisio teimpladau pob siaradwr arall, ei fod yntau hefyd yn gobeithio y byddai'r penderfyniad yn un unfrydol a mynegodd ei ddiolch diffuant i'r RNLI gan ddweud ei fod yn edrych ymlaen at Wyl y Môr.

Yn dilyn pleidlais a gofnodwyd lle'r oedd pob un o'r 53 Aelod a oedd yn bresennol yn y cyfarfod yn cytuno, roedd yn unfrydol

PENDERFYNWYD – Yn unol â'u pwerau o dan Adran 249(5) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, bod y Cyngor yn rhoi'r teitl Rhyddfreinwyr Anrhydeddus a Rhyddfreinwyr y Sir i aelodau Sefydliad Cenedlaethol Brenhinol y Badau Achub (RNLI) ym Mro Morgannwg. Bwrdeistref i gydnabod yr hanes gwasanaeth nodedig ym Mro Morgannwg.

Rheswm dros y penderfyniad

Ar ôl ystyried rhoi statws Rhyddfreinwyr a Rhyddfreinwyr i aelodau'r RNLI ym Mro Morgannwg yn unol ag Adran 249(5) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.

1071 ENWEBU MAER ETHOLEDIG A DIRPRWY FAER ETHOLEDIG AR GYFER BLWYDDYN GYNGOR 2024/25 (PW) -

Gofynnodd yr adroddiad am enwebiad gan y Cyngor am swyddi Maer Etholedig a Dirprwy Faer Etholedig ar gyfer blwyddyn Cyngor 2024/25.

Yn dilyn pleidlais y bu wedyn

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid enwebu'r Cynghorydd Elliot Penn i'w ethol yn Faer yn y Cyfarfod Blynyddol a gynhelir ar 8 Mai, 2024 a bod y Cadeirydd yn defnyddio arddull "Maer" neu "Maer."

(2) Enwebu'r Cynghorydd Naomi Marshallsea i'w hethol yn Ddirprwy Faer yn y Cyfarfod Blynyddol a gynhelir ar 8 Mai 2024.

No.

1072 CYLLIDEB DDRAFFT 2024/25 A CHYNLLUN ARIANNOL TYMOR
CANOLIG 2024/25 I 2028/29 (CYF) -

PENDERFYNWYD – Nodi'r defnydd o'r Weithdrefn Penderfyniad Brys (Cofnod Cabinet Rhif C260, 29 Chwefror, 2024 (fel y nodir yn Adran 15.14.2(ii) o Gyfansoddiad y Cyngor).

Rheswm dros y penderfyniad

Mae adrodd ar y defnydd o'r Weithdrefn Penderfyniad Brys yn un o ofynion Cyfansoddiad y Cyngor.

1073 STRATEGAETH GYFALAF 2024/25 A CHYNIGION TERFYNOL Y
RHAGLEN GYFALAF 2024/25 I 2028/29 (CYF) -

PENDERFYNWYD – Nodi'r defnydd o'r Weithdrefn Penderfyniad Brys (Cofnod Cabinet Rhif C261, 29 Chwefror, 2024 (fel y nodir yn Adran 15.14.2(ii) o Gyfansoddiad y Cyngor).

Rheswm dros y penderfyniad

Mae adrodd ar y defnydd o'r Weithdrefn Penderfyniad Brys yn un o ofynion Cyfansoddiad y Cyngor.

1074 STRATEGAETH RHEOLI'R TRYSORLYS A BUDDSODDI 2024/25 A
DIWEDDARIAD 2023/24 (CYF) -

PENDERFYNWYD – Nodi'r defnydd o'r Weithdrefn Penderfyniad Brys (Cofnod Cabinet Rhif C262, 29 Chwefror, 2024 (fel y nodir yn Adran 15.14.2(ii) o Gyfansoddiad y Cyngor).

Rheswm dros y penderfyniad

Mae adrodd ar y defnydd o'r Weithdrefn Penderfyniad Brys yn un o ofynion Cyfansoddiad y Cyngor.

1075 CYNLLUN CYDRADDOLDEB STRATEGOL 2024-25 (CYF) -

PENDERFYNWYD – Nodi'r defnydd o'r Weithdrefn Penderfyniad Brys (Cofnod Cabinet Rhif C292, 21 Mawrth, 2024 (fel y nodir yn Adran 15.14.2(ii) o Gyfansoddiad y Cyngor).

Rheswm dros y penderfyniad

Mae adrodd ar y defnydd o'r Weithdrefn Penderfyniad Brys yn un o ofynion Cyfansoddiad y Cyngor.

1076 CWESTIYNAU YN UNOL AG ADRAN 4.19 O GYFANSODDIAD Y CYNGOR –

Cyflwynwyd yr ymatebion canlynol i gwestiynau'r Aelodau fel y'u cynhwysir yn yr agenda:

(i) **Cwestiwn gan y Cynghorydd S.J. Haines**

Mae Cylch Chwarae Swallows yn cael toriad yn ei gyllid. Dros y blynyddoedd, mae Swallows wedi datblygu arbenigedd wrth gefnogi plant ag anghenion dysgu ychwanegol ac fe'i defnyddir gan lawer o deuluoedd y Lluoedd Arfog.

Bydd dileu'r cyllid hwn o bosibl yn peryglu hyfywedd y cyfleuster lleol pwysig hwn ac yn gwanhau ein hymrwymiad i Gyfamod y Lluoedd Arfog.

Mae toriadau yng nghyllid Gwasanaethau Plant yn aml yn cael effaith gymdeithasol fwy nag arbed arian yn unig, ond beth yw'r arbedion cyllidol blynyddol a fydd yn cael eu cyflawni gan y mesur hwn?

Ateb gan yr Aelod Cabinet dros Addysg, y Celfyddydau a'r Gymraeg

Mae gan Gyngor Bro Morgannwg hanes hir o groesawu plant Personél Gwasanaeth y DU i'n hysgolion ac ar hyn o bryd mae 342 o blant o deuluoedd milwyr mewn ysgolion ym Mro Morgannwg. Cydnabyddir bod Swallows yn chwarae rhan yn y berthynas hynod hoffus hon, ond dim ond nifer fach iawn sy'n derbyn lleoedd addysg gynnar wedi'u hariannu yn Swallow.

Mae nifer o dimau ar draws y Cyngor yn gweithio'n agos gyda'n hysgolion a'n partneriaid allanol i gefnogi teuluoedd ein Lluoedd Arfog fel yr amlinellir yn Partneriaeth Awdurdod Lleol y Weinyddiaeth Amddiffyn, Cynllun Gweithredu Cefnogi Plant y Lluoedd Arfog. Mae'r Cynllun Gweithredu hwn, a gwblhawyd yn ddiweddar, yn dangos yn glir sut mae'r 26 gweithred wedi cael eu gwreiddio'n llwyddiannus i sicrhau ein bod yn parhau i ddiwallu anghenion plant y Lluoedd Arfog a'u teuluoedd.

Mae timau Cysylltiadau Dysgu a Derbyn y Cyngor yn gweithio'n effeithiol gyda'n hysgolion i hwyluso derbyn yn ddi-oed a hefyd maent yn darparu cymorth a her i ysgolion fynd i'r afael ag anghenion addysgol dysgwyr o deuluoedd y Lluoedd Arfog, fel eu bod yn gallu cael mynediad at addysg briodol a chyflawni'r canlyniadau addysgol gorau posibl.

Atodol

Faint fyddwch chi'n ei arbed? Gofynnodd y Cynghorydd Haines. Fodd bynnag, yn dilyn i'r Cynghorydd Haines fynd ati i ofyn ail gwestiwn, gofynnodd yr Aelod Cabinet i'r Cynghorydd Haines ofyn ei gwestiynau yn ysgrifenedig y byddai'n ymateb iddynt yn uniongyrchol.

(ii) **Cwestiwn gan y Cynghorydd C.P. Franks**

A wnaiff yr Aelod Cabinet ddweud wrth y Cyngor am nifer yr hawliadau a dderbynnir mewn perthynas â difrod i gerbydau ac anafiadau personol oherwydd tyllau a diffygion eraill ar y priffyrdd dros y tair blynedd diwethaf?

Ateb gan yr Aelod Cabinet dros Wwasanaethau Cymdogaeth ac Adeiladau

Yn gyntaf, nifer yr hawliadau yswiriant a dderbyniwyd mewn perthynas â difrod i gerbydau ac anafiadau personol oherwydd diffygion ar y ffordd gerbydau dros y tair blynedd diwethaf yw:

2021/22: **87**

2022/23: **104**

2023/24: **148**

Cyfanswm yr hawliadau a dderbyniwyd am y 3 blynedd yw - **339**.

Yn ail, ar gyfer troedffyrdd, nifer yr hawliadau a hysbyswyd i'r tîm yswiriant am yr un cyfnod yw:

2021/22 - **22**

2022/23 - **19**

2023/24 - **12**

Cyfanswm yr hawliadau a dderbyniwyd am y 3 blynedd yw - **53**.

Atodol

Holodd y Cynghorydd Franks sut yr oedd yr Aelod Cabinet yn bwriadu ymateb i'r lefel sylweddol o bryder cyhoeddus ynghylch cyflwr peryglus cynifer o ffyrdd ledled y Fro.

Ymatebodd yr Aelod Cabinet drwy ddweud y byddai'n annog yr holl Aelodau a'r cyhoedd i roi gwybod am faterion o'r fath ar y wefan.

(iii) **Cwestiwn gan y Cynghorydd R.R. Thomas**

Pa sgrysiâu y mae'r Aelod Cabinet wedi'u cael gydag Ysgrifennydd newydd y Cabinet dros Addysg ynghylch cyllid ysgolion?

Ateb gan yr Aelod Cabinet dros Addysg, y Celfyddydau a'r Gymraeg

Mynychais gyfarfod CCAC – Cymdeithas Cyfarwyddwyr Addysg Cymru yr wythnos diwethaf, lle cwrddais i ac Aelodau eraill y Cabinet dros Addysg a Chyfarwyddwyr Addysg o bob rhan o Gymru â'r ysgrifennydd Cabinet newydd a chefais glywed drosof fy hun ei gweledigaeth ar gyfer Addysg yng Nghymru.

Atodol

Gofynnodd y Cynghorydd Thomas i'r Aelod Cabinet, yn eu trafodaethau â'r Gweinidog, a fyddai'n gofyn am ailasesiad sylfaenol a newid y fformiwla ariannu ysgolion yn eu sgysiau fel bod plant yn y Fro yn cael yr arian y maent yn ei haeddu?

Rhoddodd yr Aelod Cabinet sicrwydd i'r Cynghorydd Thomas fod pob Aelod Cabinet a oedd yn bresennol mewn trafodaethau gyda'r Gweinidog wedi codi'r cwestiwn o gyllid ar gyfer dyfodol Addysg mewn ffordd gadarn iawn.

(iv) Cwestiwn gan y Cynghorydd C.M. Cowpe

Pa fesurau mae'r Cyngor yn eu cymryd i sicrhau nad yw tywydd gwyntog yn arwain at strydoedd llawn sbwriel ar draws y Fro?

Ateb gan yr Aelod Cabinet dros Wwasanaethau Cymdogaeth ac Adeiladau

Mae sawl mesur wedi'u hanelu at gyfyngu ar effaith sbwriel a sbwriel mewn amodau gwyntog. Yn gyntaf, mae hyn yn dechrau gyda dyluniad derbyniadau casglu fel cynwysyddion wedi'u selio ar gyfer gwastraff bwyd sy'n gwahanu'r math hwn o wastraff, sy'n ddeniadol i wylanod a fermin, o fagiau du. Mae'r gwasanaeth hefyd yn caniatáu defnyddio biniau llwch a chadis cewynnau i gyfyngu ymhellach ar effaith gwastraff a deunydd rhydd.

Mae bagiau ailgylchu hefyd wedi'u cynllunio gyda phwysau wedi'u gwnïo i waelod bagiau i'w hatal rhag chwythu i ffwrdd ac mae gan bob bag gaeadau a chadwyn Velcro i atal deunydd rhag dianc.

Yn ogystal â'r mesurau ar gyfer casgliadau, mae biniau sbwriel ar y stryd wedi'u cynllunio gyda chaeadau ac agoriadau cul i gyfyngu ar wastraff sy'n dianc ac i gyfyngu gwylanod a fermin rhag mynd i mewn iddynt.

Byddwn yn nodi bod ein rheolaethau'n dibynnu ar gymorth ein preswylwyr i sicrhau bod yr holl wastraff ac ailgylchu a roddir allan i'w casglu yn cael eu cynnwys yn briodol ac nad oes bwyd ar ôl mewn bagiau du.

Atodol

Holodd y Cynghorydd Cowpe am y system a oedd ar waith ar gyfer casgliadau yn ystod tywydd gwyntog gan fod sbwriel yn cael ei wasgaru ar hyd a lled y lle ar ddyddiau o'r fath.

Mewn ymateb, dywedodd yr Aelod Cabinet, pe bai Aelod yn credu bod preswyllydd penodol sydd angen cymorth i reoli ei wastraff yn effeithiol, y gallent ofyn am gymorth. Fodd bynnag, ychwanegodd, os oedd amodau tywydd anodd, ei bod yn bwysig bod y trigolion yn cymryd camau priodol.

No.

(v) **Cwestiwn gan y Cynghorydd R.R. Thomas**

A wnaiff yr Aelod Cabinet amlinellu'r gwaith sy'n cael ei wneud i wella draenio ac ansawdd y ffyrdd ym Mhenarth?

Ateb gan yr Aelod Cabinet dros Wwasanaethau Cymdogaeth ac Adeiladau

Mae tîm cynnal a chadw priffyrdd y Cyngor yn arolygu pob ffordd ym Mro Morgannwg, i nodi unrhyw ddiffygion diogelwch penodol neu beryglon sy'n bodloni lefelau ymyrraeth perthnasol, ar amserlen ddiffiniedig rhwng un a chwe mis yn dibynnu ar ei gategori a chyfaint traffig. Cyflwynwyd adroddiad manwl ar y mater hwn a'i gytuno gan y Cabinet ar 8 Chwefror 2024.

Os oes gan y Cynghorydd Thomas unrhyw fater penodol mewn golwg, yna byddwn yn fwy na pharod i gael sgwrs gydag ef - fel Aelod lleol, does dim rhaid iddo aros tan gyfarfod o'r Cyngor i godi mater gyda mi.

Atodol

Dyweddodd y Cynghorydd Thomas y byddai'n cymryd cynnig yr Aelod Cabinet a gofynnodd hefyd a fyddai'r Aelod Cabinet yn barod i ymweld ar draws Heol y Parc / Bridgeman Road a Marine Parade lle roedd palmantau anwastad a draenio gwael neu nad yw'n bodoli.

Dyweddodd yr Aelod Cabinet fod Marine Parade wedi cael ei ail-wynebu'n ddiweddar ond pe gallai'r Cynghorydd anfon y manylion llawn drwy e-bost byddai hynny'n cael ei werthfawrogi.

(vi) **Cwestiwn gan y Cynghorydd Dr. I.J. Johnson**

Pa gyfarfodydd y mae Cyngor y Fro wedi'u cynnal gyda Chyngor Celfyddydau Cymru i drafod hyrwyddo'r celfyddydau, yn dilyn yr Adolygiad Buddsoddi y llynedd lle nad oedd unrhyw sefydliadau yn y sir yn llwyddiannus yn eu ceisiadau ariannu aml-flwyddyn?

Ateb gan yr Aelod Cabinet dros Addysg, y Celfyddydau a'r Gymraeg

Mae gan y Cyngor gysylltiad gweithredol â Chyngor Celfyddydau Cymru a'u Swyddogion Datblygu sef y prif bwyntiau cyswllt ar gyfer pob ardal Awdurdod Lleol ac sy'n cyfarfod â Gwasanaethau Celfyddydau'r Cyngor yn ôl yr angen. Yn ddiweddar, dyrannwyd Swyddog Datblygu newydd i'r Cyngor gyda chyfarfod rhagarweiniol ar y gweill.

Mae Gwasanaeth Celfyddydau a Diwylliant y Cyngor wedi cefnogi nifer o geisiadau am ysgolion, sefydliadau ac artistiaid yn y Fro, sydd i gyd wedi llwyddo i dderbyn Cyllid Prosiect Creu gan Gyngor Celfyddydau Cymru.

Yn ystod y ddwy flynedd ddiwethaf er enghraifft, mae Cyngor Celfyddydau Cymru wedi cefnogi cyfanswm o 95 o sefydliadau, unigolion ac ysgolion hyd at gyfanswm

No.

o £781,525 ym Mro Morgannwg, gan gynnwys 3 Sefydliad Celfyddydol, 13 Artist Unigol a 21 ysgol yn 2022/23, a 6 sefydliad, 17 Artist Unigol a 22 Ysgol yn 2023/24.

Mae rhestr lawn o ddyraniadau cyllid a derbynwyr ar gael ar gais.

Atodol

Gofynnodd y Cynghorydd Dr. Johnson i'r Aelod Cabinet a allent egluro a oedd wedi cyfarfod â Chyngor Celfyddydau Cymru i drafod y mater?

Dywedodd yr Aelod Cabinet nad oedd wedi cwrdd yn bersonol ond y byddai'n hapus i ddilyn yr ymchwiliad a rhoi gwybod i'r Cynghorydd Dr. Johnson am y canlyniad.

(vii) Cwestiwn gan y Cynghorydd G.D.D. Carroll

Pa gamau y mae'r Cyngor yn eu cymryd i fynd i'r afael â phryderon a godwyd gan drigolion yn ei arolwg "Gadewch i ni Siarad am Fywyd ym Mro Morgannwg"?

Ateb gan yr Arweinydd Gweithredol a'r Aelod Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau

Rwy'n synnu ar y cwestiwn hwn gan y dylai'r Cynghorydd Carroll wybod yr ateb o adroddiad a drafodwyd yn y Cabinet ar 11 Ebrill eleni - dim ond rhyw 18 diwrnod yn ôl yw hynny.

Mae'r adroddiad hwnnw'n cael ei gyfeirio at amrywiaeth o Bwyllgorau ac eraill ar gyfer trafodaeth ac ystyriaeth, gan gynnwys Pwyllgor Craffu Perfformiad Corfforaethol ac Adnoddau, y mae'r Cynghorydd Carroll yn aelod ohono.

Atodol

Dywedodd y Cynghorydd Carroll fod mwyafrif llethol o'r ymatebwyr yn dweud nad oeddent yn credu bod y Cyngor yn ystyried barn trigolion wrth wneud penderfyniadau a gofynnodd i'r Arweinydd a oeddent yn cytuno â'r datganiad hwn.

Mewn ymateb, dywedodd yr Arweinydd nad oedd hi'n cytuno â'r datganiad a'i fod yn gobeithio y byddai preswylwyr yn gweld hyd yn oed mwy o dystiolaeth dros y misoedd nesaf a thros y flwyddyn nesaf fod barn trigolion yn cael eu hystyried. Byddai'r Cyngor hefyd yn parhau i weithio gyda thrigolion i sicrhau bod barn yn cael ei hystyried ac unrhyw gamwironeddau yn cael eu hamlygu.

(viii) Cwestiwn gan y Cynghorydd A.M. Collins

Fis diwethaf, tynnais sylw at ddigwyddiad lle mae trigolion ystâd Thompson Street wedi cael dirwy am ddefnyddio'r storfa finiau ar Kingsland Crescent. Ers hynny, mae Newydd wedi ysgrifennu i gadarnhau nad oes unrhyw gyfyngiadau ar ba

No.

finiau y gall preswylwyr eu defnyddio. Pa mor fuan y bydd y Cyngor yn ad-dalu'r dirwyon y maent wedi'u codi'n anghywir?

Ateb gan yr Aelod Cabinet dros Wwasanaethau Cymdogaeth ac Adeiladau

Ym mis Hydref 2023 gofynnodd Cymdeithas Tai Newydd i gwrdd â mi a Rheolwr Gorfodi'r Cyngor i weld beth y gallem ei wneud i helpu gyda thipio anghyfreithlon yn eu storfeydd biniau domestig, ac ar y briffordd gyhoeddus yn Stryd Thompson, y Barri. Ers y dyddiad hwn mae Swyddogion Gorfodi'r Cyngor wedi bod yn gweithio mewn partneriaeth â Chymdeithas Tai Newydd i geisio dileu'r problemau tipio anghyfreithlon sy'n cael eu profi.

Yn anffodus, bu'n rhaid i Hysbysiadau Cosb Benodedig gael eu cyhoeddi gan y Cyngor, mewn ymgynghoriad â Chymdeithas Tai Newydd, ar gyfer tipio anghyfreithlon ar y briffordd a thu allan i'r storfeydd biniau.

Mae 17 Hysbysiad Cosb Benodedig wedi'u rhoi ers mis Hydref am droseddau tipio anghyfreithlon. Mae 12 o'r Hysbysiadau Cosb Benodedig hynny ar gyfer tipio anghyfreithlon ar y briffordd gyhoeddus ac ni fyddant yn cael eu diddymu. Mae'r 5 Hysbysiad Cosb Benodedig sy'n weddill yn ymwneud â rhoi gwastraff mewn storfa finiau o fewn datblygiad Newydd ar Thompson Street heb yr awdurdod i wneud hynny. Ar hyn o bryd mae swyddogion y Cyngor mewn trafodaethau gyda Newydd ynglŷn â'r dirwyon hyn, yn ogystal â chyflwyno mesurau pellach posibl i atal tipio anghyfreithlon.

Ar ôl i'r trafodaethau gyda Newydd ddod i ben, bydd penderfyniad yn cael ei wneud ynghylch a ddylid bwrw ymlaen â'r 5 dirwy storfa finiau fel y'u cyhoeddir, a bydd y sefyllfa hon yn cael ei chyfleu i'r rhai dan sylw.

Atodol

Cyfeiriodd y Cynghorydd Collins at lythyr ei bod wedi e-bostio at yr Aelod Cabinet o un o drigolion Thompson Street a gafodd ddirwy am roi un bag du yn y storfa finiau a gofynnodd i'r Aelod Cabinet ailystyried dirwyon o'r fath.

Dywedodd yr Aelod Cabinet y byddai'n ceisio cyngor ac yn ymateb yn uniongyrchol i'r Cynghorydd Collins.

(ix) Cwestiwn gan y Cynghorydd G.D.D. Carroll

A wnaiff yr Arweinydd roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cyngor am yr ymgysylltu y mae ei gweinyddiaeth wedi'i gael gyda Phrif Weinidog newydd Cymru?

Ateb gan yr Arweinydd Gweithredol a'r Aelod Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau

Bu nifer o ymrwymadau ffurfiol ac anffurfiol gyda'r Prif Weinidog gan gynnwys ymweliad swyddogol llwyddiannus â'r Fro. Mwy o ymweliadau o'r fath i'r Prif Weinidog a'i gydweithwyr yn y Cabinet yn ystod y dyddiau a'r wythnosau nesaf.

No.

Atodol

Gofynnodd y Cynghorydd Carroll pa wybodaeth yr oedd y Prif Weinidog newydd neu ei Weinyddiaeth wedi'i rhoi i'r Cyngor ynghylch yr adnoddau y byddai'n eu darparu i hwyluso'r adolygiad o'r polisi terfyn cyflymder 20 mya?

Ni welodd yr Arweinydd berthnasedd y cwestiwn gan mai mater i Ysgrifennydd y Cabinet oedd hyn gan mai ef oedd yn gyfrifol am yr adolygiad 20mya. Dywedodd fod Arweinwyr Awdurdodau Lleol wedi cael gwybod gan Ysgrifennydd y Cabinet am broses tri cham a oedd i'w chyflwyno. Fodd bynnag, disgwyliwyd am arweiniad ffurfiol, er mai ei barn bersonol oedd bod adolygiad o'r terfyn cyflymder diodyn o 20mya wastad wedi'i addo a bod hynny bellach i ddigwydd.

(x) **Cwestiwn gan y Cynghorydd G.D.D. Carroll**

Pa wersi mae'r Cyngor wedi'u dysgu o gyflwyno'r rhaglen Oracle Fusion?

Ateb gan yr Arweinydd Gweithredol a'r Aelod Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau

Unwaith eto, byddwn yn gobeithio y bydd y Cynghorydd Carroll yn cofio'r mater hwn yn cael ei drafod mewn cyfarfod eitem unigol Pwyllgor Craffu Perfformiad Corfforaethol ac Adnoddau'r Cyngor ddydd Mercher, 17 Ebrill lle cafwyd y rhan fwyaf o drafodaeth 3 awr ar y papur. Roedd y Cynghorydd Carroll a minnau'n bresennol. Argymhellodd y Pwyllgor hefyd gyfeirio'r adroddiad at y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio a bydd hyn yn digwydd yn ystod yr wythnosau nesaf. Yna bydd barn y Pwyllgorau hyn yn dod i'r Cabinet ochr yn ochr â'r cynllun gweithredu i sicrhau bod y gwersi yn cael sylw priodol.

Atodol

Gofynnodd y Cynghorydd Carroll a fyddai'r Arweinydd yn ymddiheuro am gamreolaeth Llafur o gyllidebau'r Cyngor a oedd wedi arwain at drigolion yn wynebu blynyddoedd o gynnydd yn y Dreth Gyngor yn uwch na'r chwyddiant.

Cyfeiriodd yr Arweinydd at sylw diweddar ei bod wedi gwneud bod yn rhaid i'r Cyngor dorri £67.5m a hynny o ganlyniad i fesurau cynni gan y blaid Geidwadol. Dywedodd fod proses barhaus i adolygu'r gwersi a ddysgwyd a bod adroddiad cynhwysfawr wedi'i baratoi a oedd hefyd i'w gyflwyno i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.

(xi) **Cwestiwn gan y Cynghorydd G.D.D. Carroll**

Pa drafodaethau y mae'r Cyngor wedi'u cael gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro mewn perthynas â'r pwysau y bydd ei Gynllun Datblygu Lleol Newydd yn ei gael ar gapasiti meddygon teulu ledled y Fro?

Ateb gan yr Aelod Cabinet dros Ymgysylltu â'r Gymuned, Cydraddoldeb a Gwasanaethau Rheoliadol

Mae'r adran Gynllunio yn cyfarfod yn rheolaidd â Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro (BIP) i drafod y Cynllun Datblygu Lleol Newydd (CDLIN) a goblygiadau hyn ar ddarpariaeth gwasanaethau meddygol cyffredinol ledled y Fro. Fel rhan o'r ymgynghoriad diweddar ar Strategaeth a Ffefrir gan y CDLIN, cadarnhaodd y gynrychiolaeth o'r BIP ei fod yn "cynnal asesiad o gapasiti ar draws ei wasanaethau ac y bydd yn gweithio gyda'r Awdurdod Lleol i fynd i'r afael ag effaith yr opsiwn twf tai a ffefrir yn y Cynllun".

Mae'r CDLI Newydd hefyd wedi'i gyflwyno ar lefel strategol i'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus, fel bod yr holl bartneriaid yn ymwybodol o bwysigrwydd sicrhau'r angen am gynllunio ymlaen priodol o ran darpariaeth iechyd, nid yn unig ar gyfer y boblogaeth bresennol ond hefyd i drigolion y dyfodol wrth i gymunedau ddatblygu dros amser.

Atodol

Gofynnodd y Cynghorydd Carroll a fyddai'r Cyngor yn gwrandao ar bryderon trigolion ac yn tynnu'n ôl y safleoedd allweddol yn Ninas Powys o'r Cynllun.

Gan nad yw'r atodiad yn gysylltiedig â'r cwestiwn, gofynnodd yr Aelod Cabinet i'r Cynghorydd Carroll roi ei gwestiwn arall yn ysgrifenedig ar gyfer ymateb, gan ddweud bod y Cyngor yn gweithio gyda'r BIP ac nad oedd yn rhagweld y materion yr oedd y Cynghorydd Carroll yn cyfeirio atynt.

1077 CYHOEDDIAD –

Gan nad oedd unrhyw gwestiynau pellach nac unrhyw eitemau brys cyn cau'r cyfarfod, ar ôl gorfod atgoffa'r Aelodau o'r gweithdrefnau mewn perthynas â phwyntiau trefn, pwyntiau egluro a'r ddarpariaeth ar gyfer cwestiynau atodol, gofynnodd y Maer i bawb sy'n bresennol ymgysylltu â materion o'r fath a nodir yng Nghyfansoddiad y Cyngor cyn mynychu cyfarfodydd y Cyngor yn y dyfodol.